

בית מדרש, הלכה למעשה" ללמוד שחיטה, ניקור ואויה

רחוב אלישע 2, בני ברק

Office: 7, Hess Street, Tel-Aviv

Tel. 29 47 48 P. O. B. 4618

המשרד: רחוב הס 7, תל-אביב

טלפון 29 47 48 ת.ד. 4618

בנק: בנק לאומי לישראל בע"מ, סניף ביאליק, רחוב אלנבי 43, תל-אביב, חשבון מס' 72-37178

Banker: bank leumi le israel b.m., Branch Bialik, 43, Allenby Street, Tel-Aviv, Conto No. 37178-72

307

בס"ה יום ג' חשוון תשמ"ב

(10.11.81)

לכבוד

הרב הגאון הצדיק כס"ת

מהור"ר רפאל בלום שליט"א

אב"ד מק"ק קאטול, אמעריקא

ראשית דברי רוצה אני להביא את דברי השפת אמת זצ"ל שאמר: העולם נקרא ע"ש העלם שעליו לתקן בעוה"ז, וכפי התיקון העלם זוכה לאור הגנוז – כפי ערכו. החז"ל אומרים יש קונה עולמו בשעה אחת. ע"י מסירת נפש זוכין לשעה אחת. וזה קודא אצל כל איש מישראל. אין לך אדם שאין לו שעה. וצריכים לייגע את עצמו כל הימים לזכות לאותה שעה.

התורה הקדושה אמרה: אל תשקצו את נפשותיכם ואל תטמאו בהם. במאכלות אסורות יש אטימות והטומאה. מאכלות אסורות מאסרין הנפש להיות משועבד לגוף והגשמיות. ועל ידי התעוררות ופעולות אדם לקיים מצות התורה. והבדלתם בין הבהמה שהתורה לטמאה. זוכין לפעולה דומה מהש"ת. ואבדיל אתכם מן העמים. מספרי הקדושים. שמענו הרבה מאנשים יראי שמים מומחים גדולים ונאמנים ובררנו את זה ע"י ששלחנו לארצכם לאמריקא שליחים נאמנים: שנכשלים אצלכם באיסור חלב דאורייתא ובאיסור כרת רח"ל. נוכחנו לדעת שהמנקרים שלכם לא יודעים להוריד החלב דאורייתא – ומכשילים את אחינו בני ישראל הקדושים באיסור דאורייתא וכרת רח"ל. הי' אצלנו מנקר מומחה – הוא משמש גם היום כראש מנקר בחו"ל בדקנו אותו בעניני חלב בנזכחות הרב הגאון משטרסבורג מביד"צ בירושלים ראש מנקר מירושלים ועוד מנקרים מומחים וכולם אומרים שזה שמשמש בקודש בתור ראש המנקר לא יודע כלום בניקור ומכשיל את הרבים במאכלות איסור חלב. אמרתי בלבי לא אתן מנוחה לנפטי אצק זעקה גדולה ומרה שכל בית ישראל ישמעו הצילו! את עצמכם מאכילות חלב: כל אוכל חלב ונכרתה הנפש מעמו.

היות שיש חזסר גדול במנקרים מומחים יראי שמים שנוכל לסמוך עליהם, הקמתי כולל – בית מדרש ללמוד ניקור הלכה למעשה – שחיטה ובדיקה והלכות או"ה בעזרה הסס ר שבאו אלינו לכולל אברכים גדולי תורה למדנים מופלגים פוסקי הלכות יראי השם

המגידי שעודים אצלנו הם רבנים גדולי התורה וי"ש מומחים גדולים בעניני הלב
הלכה למעשה ויש לנו בעזרת השם אברכים שיודעים כבר הלכות ניקור הלכה ולמעשה
ומקבלים תעודת סמיכה מביד"צ בירושלים.

והביד"צ בירושלים הוציא כבר פסק הלכה שבחלק הקדמי הפנים של הבהמה יש חלב
דאורייתא של איסור כרת וגם תוקנו תקנה שכל מנקר הרוצה לעסוק במלאכת
הניקור צריך לקבל סמיכה ממנשרים מומחים ומביד"צ נאמן.

אבל נחוצ לי הרבה כסף כי אברכים הם בעלי משפחות, וצריכים לפרנס אותם ויש
עוד הוצאות הלימוד למעשה, עד עתה זה כבר השנה השני' אני ועוד אחד שלמנו את
הכסף ולא לקחנו כסף מסום אדם ולא מהממשלה חו"ש.

לכן הנני פונה לכבוד תורתו הרמה לעמוד לנו לעזרה במלחמתנו ולעזור לי בכסף
אני מאמין באמונה שלימה שבזכות זה נזכה לביאת גואל צדק במהרה אמן.

אנו עומדים בקשר עם הדמו"ר הגאון הקדוש מסיגיד סאטמער שליט"א
ואני מחכה לתשובה מהירה מכ"ק שליט"א.

ל"ת קיבל בת"ו את מה ששלחת להרה"ק משיב כבוד שליט"א
שימסור קמפ"ר וכתב וצ"ח מה שאנכי להציל אהבו מאוסור תלכו רב
ב"ע נמק האנה על כו"כ על חזק הרוצח שליט"א וישגל כמ"ה שיקויא הפ"ד
בכבוד רב,

ובזכות התורה והמצוות

א"מ (כ"ו)

הרב זלמן בריזל ירושלים

פניה"ק ירושלים תצביא, לחדש אדר... שנת תשמ"א

אזהרה בענין ניקור

נהוג ומקובל בכל חפוצות ישראל למנוח שוחטים ובודקים מומחים ויראי ד' מרבים שיש בידם כתנ קבלה מחכם הראוי לסמוך עליו. ולעומת זה רבה ההזנחה בענין ניקור שכל מנקה מלמד ומורה למי שרוצה ובזמן קצר ממלא אח ידו לעסוק במלאכת הניקור ללא שום חעודה וקבלה ובאמת ערביך ערבא צריך, ועי"ז רבא המכשלה להאכיל ח"ו בחלב ודם איסורי כרח ר"ל, ומה שאומרים לסמוך ע"ד הרמ"א ביו"ד סי' ס"ד ס"ז רבצחי הבהמה של פנים אין בהם מחלבים אלו רק קצת מן הקרום שעל חלב הכסלים וכו' - ר"ז גופא צריך לימוד ובקיאוח דאל"כ בקל יכשלו באיסור חלב דהכבד יש חלב בהטחול וחומי דם בהלשון.

עוד יש לרעה מד' הנוב"ח יו"ד סי' ל"א עד כמה אפשר להניח בהצלעו לחלק הפנים וכפי שטיכס בשו"ח ביח שלמה ח"א יו"ד סי' ק"ז המנהג בכל חפוצות ישראל בגלילותינו לחחוך לחלק הפנים סמוך ממש לצלע שנים עשר והבשר שאחר צלע י"ב מניחים לחלק אחוריים ואין מועיל רק ניקור ממנקה הבקי לנקר חלק אחוריים וא"א לבאר כל פרטי הענינים כמבואר ברמ"א שם.

אך זאת דעתנו שאין כדאי לחפש קולות במקום שיש מחמירין באיזהו חלק כי בלא"ה יש שפע בשר בהבהמה, ואשר ע"כ באנו להזהיר שכל הבא למלאות ידו במלאכת הניקור יהיה זה דוקא אצל מנקה מומחה ויר"ש מפורסם ואחרי שהלז יתן לו הודעה ואישור שלימודו עלה יפה ובקי וזריז במלאכתו יופיע בפני בי"ד או חכם המקובל להורות הוראה להבחינו ואז יקבל ממנו כחב קבלה לסומכו למשדח מנקה.

פניה"ק ירושלים בחודש מנחם אב תשמ"א לפ"ק.

יצחק יצחק לנגר יג ואנ"ש פניה"ק

למה שלם אצל פניה"ק ירושלים תצביא יום ישיבת אשכנזי פג"ק פג"ק פג"ק

למה שלם אצל פניה"ק ירושלים תצביא יום ישיבת אשכנזי פג"ק פג"ק

למה שלם אצל פניה"ק ירושלים תצביא יום ישיבת אשכנזי פג"ק פג"ק

בספר ישועות יעקב סי' ס"ד הביא בשם רש"ל שיראי ה' נהגו לא לאכל בשר אחוריים. גם בא"ה סי' ס"ד אות ז' כתב דיש להחמיר שלא לאכל בשר אחוריים. גם בארצנו הקדושה המדקדקין והמחמירים לא אוכלים בשר מחלק אחוריים.

חצר הכבד או טרפש הכבד

חצר הכבד מבדיל בין שני הלוקי הבהמה. מצד החוזה נמצאים הריאה וחלב - שם אין שום חלב. בצד הפנים-הבטן נמצאים הכבד הכרס ושאר בני מעיים. יש חלב וקרומ הטרפש היא המשך של קרום הכסלים ואיסרו של חלב הכסלים.

וכן הביא בדרכי תשובה בשם ה"סמ"ע: כי מהחצר הכבד ולמעלה אין שום חלב ומהחצר הכבד ולמטה מתחיל חלב הכליות ושאר חלבים.

וכן מביא בספר גבעת פנחס חה לשונו: ע"כ ידקדקו הקצבים. אחרי חצר הכבד, כי מהחצר הכבד ולמעלה אין שום חלב. ומהחצר הכבד ולמטה מתחיל חלב הכליות וחלב המעיים ושאר מיני חלבים ומשם ואילך צריך ניקור ומחלק האחור יחשב. ע"ש.

וכן הוא סדר של "הזבח שמואל" מלמטה של טרפש הכבד נמצא קרום עב ולכן האסור משום חלב הכסלים וכל החלב אשר תחת אותו קרום הכל אסור. ותחת אותו הקרום יש עוד קרום דק ואסור משום חלב. ותחת אלו ב' קרומים נמצא חלב וכן הרמ"א בס' ס"ד סי' ז' כתב.

בסדר ניקור אלו החלבים צריך ראיה מן הבקי בניקור ואי אפשר לבאר היטב בספר. וכל אלו החלבים אין לחוש להן אלא באחוריים של הבהמה. אבל בחצי בהמה של הפנים אין בחלבים אלו רק קצת מן הקרום שעל חלב הכסלים הנשאר הבראש הדפנות על הכסלים הנשאר שם וצריך להסיר אותו הקרום משם.

ויש להפריד ג"כ הבשר הנדבק שם זה על גבי זה ולגרור החלב שביניהם (הריפאלע) ויש מתירין משום דמחשב חיטוי בשר וכן המנהג באשכנז. ה"דברי חמדות" מביא בשם האגור חולין צ"ג, ומה שיש נוהגים לטול משם הקרום ומניחים לחלב אשר תחתיו לא מצאו ידיהם ורגליהם. ובדרישה פ' ס"ד סי' ו' כותב בצרפת וברומי ובאסטרייך בדילין הימנו ועונשין עליו כרת. כאן בעיר הקודש ירושלים זורקים את החתיכה לטרפה.

השפונדר

מהגיד ולמטה יש חלב הכסלים שאיסורו כרת. הצלע ה-12 צריך לנקר מהחלב מלמעלה שם בצד החיצון נמצא חלב הכסלים. והאצבע הטרפה לחתוך בכל רוחב הצלע. וכל הצלעות צריכים לנקר מהחלב מהסימן של הטרפש הכבד עד למטה. וגם ראשי הצלעות צריכים לנקר היטב שהם יונקים מהחלב. ובין הצלעות צריכים להוציא את גידי החלב הכליות, הכרס, הקיבה, צריכים לנקר מכל החלב. מהכבד צריכים לנקר מהחלב שנמצא שם הטחול צריכים לנקר מהחלב ולהוציא את גידי החלב. הלשון צריכים לנקר כגידי דם. קרום המוח צריכים להוריד מהמח מטעם דם. הכל צריך ניקור ממנקה מומחה שיש לו תעודות ניקור ממנקרים ובאישורם של רבנים גדולים יודעים שאפשר לסמוך עליהם.

בסוף תשובת הראש נדפס בפסק ב' של מהר"י סרינא. נהגו בקרקא ואשכנז, בפולין ורוסיה שמנקה צריך להביא תעודת ניקור בכתב באישורו של מורה צדק כמו בשחיטה ויש מחמירים יותר בניקור מבשחיטה ראה תשובת "דברי דוד" להגאון מהר"ר דוד מילדובה ד"ל פי' ל'ה וכך המנהג בארצנו הקדושה מדורי דורות.

הביד"צ דפעה"ק ת"ו קיבל עליו בע"ה יחד עם המומחים של העדה לבחון את אלו אשר יעמדו לבחינה יעברו אי"ה את הבחינה לפי ראות עיני הביד"צ לתת להם תעודות מומחים לניקור חלק הפנים והקדמי.

י"נת תשמ"א

ע"ה"ק ירושלם תובב"א,

לפ"ק פני ברק ת"ו